

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת מרב מיכאלי

פ/25/2481

הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון – חובת פרסום שאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים), התשפ"ג–

2023

הוספת סעיף 35 ג.1. בחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט–1959¹, אחרי סעיף 35 יבוא :

"הצהרת מועמד על 35 ג. (א) כל מועמד לשירות המדינה ימלא שאלון ניגוד עניינים ופרסומה לאיתור חשש לניגוד עניינים ; עותק מכל שאלון יועבר לנציב שירות המדינה.

(ב) נציב השירות יפרסם את השאלונים באתר האינטרנט של נציבות שירות המדינה באופן שיהא זמין ונגיש לכלל הציבור לתקופה של לפחות 7 שנים.

(ג) פרסום השאלונים ייעשה טרם הגעה להסדר למניעת ניגוד עניינים.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא יתפרסם שאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים אם מתקיים אחד מאלה :

(1) נציב השירות הורה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, על פטור מחובת פרסום של שאלון ספציפי ;

(2) נציב השירות, בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, הורה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, על פטור מחובת פרסום של שאלוני מועמדים לרשות ציבורית מסוימת ;

(3) השאלון מכיל מידע שחל איסור
לגלותו על פי דין.

(ה) שאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים שנציב
השירות הורה שלא לפרסמו כאמור בסעיף
קטן (ד), יפורסמו השיקולים המצדיקים את אי
פרסום השאלון, באותו האופן שבו מפורסם שאלון
על פי סעיף זה."

דברי הסבר

עקרון יסוד במשפט הציבורי הוא שאסור לנושא משרה במגזר הציבורי והמינהלי להימצא במצב של
ניגוד עניינים ושעליו להיות מחויב לאינטרס הציבורי בלבד ולא לפעול מתוך שיקולים זרים או אינטרסים
אישיים. עניין זה מבוסס על עקרונות אמון הציבור, שמירה על טוהר המידות ומינהל תקין.
חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן – החוק העיקרי), מסדיר את נושא המינויים
לחלק מהמשרות בשירות המדינה וקובע הוראות וכללים שונים בתהליך קבלת אדם לשירות המדינה.
החוק העיקרי, וכן חוקים ותקנות נוספים, הוראות ביצוע מנהליות והוראות שנקבעו במסגרת הסכמי
עבודה קיבוציים, קובצו ל"תקנון שירות המדינה" (להלן – התקשי"ר) המסדיר את ניהולו של שירות
המדינה בתחום משאבי האנוש.

סעיף 13.6 לתקשי"ר (עריכת הסדרים למניעת ניגוד עניינים) מסדיר את היבט מניעת ניגוד העניינים
במגזר הציבורי על ידי קביעת הליך לבחינת סוגיית ניגוד העניינים של מועמד, בין היתר על ידי מילוי
'שאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים' (להלן – השאלון); מדובר בטופס שבו מפרט המועמד את קשריו
העסקיים, ענייניו האישיים וענייניהם של קרובי משפחתו העלולים להעמיד אותו במצב של חשש לניגוד
עניינים במהלך מילוי תפקידו הציבורי. במידת הצורך, כאשר עולה חשש לניגוד עניינים נקבע כי יש
להחתים את המועמד על 'הסדר למניעת ניגוד עניינים' (להלן – ההסדר); ההסדר הוא מסמך הנערך על ידי
היועץ המשפטי לממשלה או היחידה הממשלתית הרלוונטית בשיתוף המועמד לתפקיד ציבורי. בהסדר
מפורטים העניינים העלולים להעמיד את המועמד במצב של חשש לניגוד עניינים ובו הוא גם מתחייב
לקבל על עצמו מגבלות מסוימות למניעת ניגוד העניינים.

סעיף 13.634 לתקשי"ר מחיל את חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, על הסדר למניעת ניגוד העניינים
והנחיית היועץ המשפטי לממשלה מספר 3.1005 קובעת כי לאחר השלמת הסדר כאמור יוכל כל מבקש
לקבל עותק מההסדר למעט החלקים שנקבע כי יהיו חסויים. ואולם, הגישה שנקטת כיום נעדרת שקיפות
הכרחית להבנת ניגודי עניינים אפשריים, ולפיכך – מונעת ביקורת ציבורית רלוונטית, הואיל ולא חלה
חובת פרסום על השאלון עצמו עליו מבוססת במידה רבה הקביעה מלכתחילה באשר לקיום חשש לניגוד
עניינים.

לפיכך, מוצע לחייב פרסום פומבי באתר האינטרנט של נציבות שירות המדינה של שאלון כאמור, על
מנת לאפשר דיון ופיקוח ציבורי סביב מינויים המעלים חשש לניגוד עניינים, ליצור שקיפות שלטונית
ולחזק את אמון הציבור בהתנהלות השלטונית. עוד מוצע לתת סמכות לנציב שירות המדינה למנוע
פרסום של שאלון ספציפי או שאלוני מועמדים לרשות ציבורית מסוימת, וכן למנוע פרסום מידע אסור
על פי דין.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי
חברת הכנסת מרב מיכאלי (פ/1332/23; פ/1059/24).

הצעת החוק זהה לפ/1059/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ט בשבט התשפ"ג (20.02.2023)